

PRVNÍ VÝROČÍ ČESKÉ SVOBODY

DNE 28. ŘÍJNA bude tomu rok co vyplnilo se velké přání ve všech věrných synů a dechů českého národa a kdy vláda všech národů českého vrátila se opět do jeho rukou, aby tak naplnilo se prorocství jednoho z nejupřímnějších synů jeho, Jana Amose Komenského. Sen, který chován byl tajně v srdcích všech upřímných Čechů, od našich buditelů až po novodobé národní pracovníky a pro který českoslovenští dobrovolníci ve výslovných stranách světa zvedli čistý revoluční prapor bílo-červený, stal se skutekem. Nad drahou vlastí naší, tam v daleku, za vodami a horami, zavíral zase prapor bílo-červený, starostavý prapor české síly, a stali jsme se pány pod svým vlastním krovem. Staletá poroba minula a kletba byla sňata s úrodných českých láhů. Byla to slavná a velká novina a vyvolala radost ve všech upřímných českých srdcích.

Je to revoluce v historii světa o jediné. Převraty ve všech zemích prováděny byly krvavými. Celý národ ruský toužil po setření carského režimu a přece došlo ke krvavosti při převratu a do dnešního dne Rusko je zmítáno válkou občanskou. Válku občanskou měly Uhry, Polsko, Ukrajina, Německo, a snad všechny ostatní země, kde došlo ve světové válce k převratu. V Československu však od převratu nalezla se vlastní země, kde došlo ve světové válce k převratu. V Československu však od převratu nalezla se vlastní země, kde došlo ve světové válce k převratu. V Československu však od převratu nalezla se vlastní země, kde došlo ve světové válce k převratu.

Kolébka československé svobody.

Malebná chaloupka nedaleko Prahy, kde českoslovenští vlastenci se sešli a zramovali plány pro nezávislost československého národa. Sný a tužby vědom československého národa byly uskutečněny.

lá řada druhdy velice zámožných lidí přivedena byla na mizinu a viděl dnes celou svou životní práci v práhu, velké množství malých živých obchodníků zbohatlo a řadí se dnes k zámožným. Snad tomu bylo tak ve všech evropských zemích válkou postižených. Ceny všech životních potřeb stoupaly následkem velké poptávky do závratných výší a širovní lidé této příležitosti využívali ku svému obohacení.

Uliští nebo profesory. Většina jejich zbohatla z drobného obchodu. Vydělali peníze, když zásoby láciho nakoupené prodávaly se za ceny závratných výší a kdy zboží se kupovalo bez ohledu na to, jakou mělo cenu. Tito lidé měli z války prospěch, nabývali v ní jmění, ale netvoří většinu národa. Stačí zajít do některé z postranních uliček kolem nádherného restaurantu muže o jedné noze a v okamžikém obličeji, na kterém bylo patrné, že mnoho vytrpěl. Podíval se do okna, kde povalovalo se zohřáté měšičko a odvrátil hlavu. Do dalších oken se nepodíval. Bylo mu nepohybně těžko u srdce. Snad to byl voják, který jednu nohu obětoval pro vlast a nyní sháněl pro rodinu svou živobytí. Snad nemohl se dívat na ten blahobyt lidí, kteří pro vlast nicového nevykonali v nejtěžších její chvílích a přece nyní mají se dobře. V belgickém parlamentě jsou někteří lidé, kteří také vidí tyto věci a elegantní obleky mužů, jaké je možno spatřiti v Americe jenom v nejvybranější společnosti. Člověku by se zdálo, že všechno vyprávění o utrpení Belgie bylo vymyslené, kdyby pohyboval se jenom v okolí těchto nádherných restaurantů, kde hraje hudba, hláhol smích a lidé tráví bezstarostně chvíle, majíce vše, co hrdlo rážet. Vidíte tu sedící muže, jehož taly tváře a stavba těla naznačují, že je jako býval pekařem nebo řezníkem. Byl snad hokynářem anebo něčím podobným. Dnes je ale boháčem a dopřává si toho, co dříve mohl si dopřati jenom dožadoje vyšších mezd, aby bylo s to slušně žít. Hodnota belgického franku ve výměně s Anglií a Spojenými Státy značně poklesla. V Antverpách nedávno došlo k stávkě dělníků, zaměstnaných v ply-

nárně. Společnost propustila dělníky uniové a zjednotila neuniové. Uniovi dělníci jsou na zahátee a dožadují se důrazně, aby vzati byli znovu do práce. Vláda má před sebou obrovský úkol. Gigantický válečný dluh je pro ni velkým zatížením. Z prázdnoty pokladen je těžko prováděti nápravu. Vláda sice slibuje mnoho, ale splnění těchto slibů naráží na velké obtíže. Neustálenost poměrů v celé Evropě má s tím také co činiti. Podobně bolestí jako Belgie mají jiné národnosti evropské. Snad někde jsou poměry ještě horší.

benátskou architekturu. Katedrála má nádherný portál, plný různých soch. Chrám zasvěcen je památce sv. Giovanni Orsini, jehož pozůstatky jsou chovány v klenutě kapli katedrály. Mnoho legend je spojeno s jménem tohoto svatého. Zvláště následující je mezi zbožnými obyvatelstvem města rozšířena: Když Benátčané vyplnili město v roce 1171, otevřeli kameňáky z pozůstatky svatého aby se poklad, jež se tu našel. Drahoocenný prsten na ruce svatého zvláště lákal zoldněře, ale ten se snažil jej s ruky stáhnout. Utrhl tudíž celou ruku. Tato ruka byla po té chována v jistém chrámu v Benátkách, ale po třech letech přý přiletěla zpět, tak že je do druhého dne nalezena byla opět na svém bývalém místě. Trogir založen byl asi v roce 330 před Kristem jako kolonie Řeků ze Syrakus. Má se za to, že získal jméno podle Troghilonu, malého města z kraje, odkud přišli první kolonisté. Před válkou Trogir vedl značný obchod vínem a jízdním ovocem. Není pochybnosti o tom, že po obnově míru bude místem hojně turisty vyhledávaným jako jedno z nejzajímavějších menších měst při Adriaticu.

NĚMECKO NEMÁ SILNÝCH VŮDCŮ

Všechna divadla v Bruselu každého dne jsou přeplněna. Jsou zaplněna netoliko divadla velká, ale i obrazková divadla v předměstích, kde bydlí dělnictvo. Ceny vstupného jsou neobyčejně vysoké, ale to nezdá se nikterak odrážeti od návštěvy. Dlouhé řady lidí u pokladěn každého večera nasvědčují tomu, že lidé touží po zábavě, ať stojí cokoliv a ať to třeba znamená, že ztra musí jít do práce s hladovým žaludkem. Řeknete, znamená doba! Snad! Lidé, kteří po pět let žili v strachu a kterým odeprava byla příležitost k zábavě jakéhokoliv druhu, chtějí si nyní vše nahradit. Zdá se, že sýtý žaludek není pro ně větší hlavní. Síčka, která pracuje za několik franků týdně, raději si zakoupí hedvábný živátek, by mohla v něm do taneční zábavy, než by si zakoupila potraviny, aby se do syta jednou najedla. Život byl tak smutný v posledních pěti letech! Nyní se zase taně a je veselí. Kdo může ji zalívat, že raději se pobaví než by náležitou potravou upevnila svoje zdraví. Podobně je to s mladým dělníkem a jinými lidmi. To je pravá příčina, proč divadla a taneční síně jsou naplněny. Šel jsem na operní představení. Viděl jsem operu tak nádherně vypravřenou jako v nejlepších divadlech v Londýně a Paříži, o New Yorku ani nemluvě. Všechna místa byla obsazena. Jedné lože nebylo prázdno. Všude nádherné úbory, v přestávce všude plno laškovného smíchu. Po divadle taxicaby a automobily rozvážely účastníky do nádherných restaurantů. Nikde v tomto shromáždění nebylo známek předcházejícího utrpení. Všude nádhra a blahobyt. Ale Belgie má také svoje stíny, jak naznačil jsem hořeji.

TAK zvaná německá strana každá provedla počítání vše, když před nedávnem navrhla Hindenburga za kandidáta úřadu prezidentského v Německu, předpokládaje, že kolem něho shromáždí se všichni, kdož přejí si obnoviti německé síly. Počítala snad s popularitou Hindenburgovou za války, zapominaje, že od té doby se poměry značně změnily a bývalý vrchní velitel německých armád není již takovým idolem, jakým byl v době, kdy všechno šlo dobře. Ostatní i záře jeho vojenské slávy značně pobeblala. Hindenburg spolu s Ludendorffem učinil pokus řídit netoliko vojenská, ale také politická záležitost Německa, ale shledali, že ve věcech politických se jim nedaří. Nikdo z nich není sehopen státi se velkým politickým vůdcem. Německo dnes vlastně nemá státníka velkého stylu. Není tu jediného muže, který mohl by sloužit za shromáždovací středisko národního cítení. V největší straně německé, sociálně demokratické, je celá řada dobrých vůdců, ale žádný z nich nemůže počítati na podporu celého národa. Ebert není v Německu tak populární, jak by se mohlo zdát. Byl vyvolen pro úřad prezidentský, poněvadž ze všech socialistických vůdců nejméně se vyznamenával výbojností a vždy jevil snahu býti s každým za dobře. Jeho činnost v parlamentě nebyla nikterak pronikavá. Nebylo u něho iniciativy a prováděl toliko rozkazy strany.

TROGIR V DALMACII

HISTORIE má ve zvyku udeřiti jako blesk v některé místo, kde je to nejméně očekáváno. Trogir v Dalmácii je toho příkladem. Po pět set let malé dalmatské město odpočívalo klidně a spokojeně na pobřeží Adriaticu. Před několika týdny ale malý sbor amerických námořníků byl tu vyložen a hned pozornost celého světa byla obrácena k tomuto místu. Trogir je typickým malým městem benátského rázu. Má méně než 20,000 obyvatel a má mnoho památek na středověk. Mnohé z jeho ulic jsou uzoučké a tak klíkaté, že větší povoz jimi nemůže projížděti. Každý dům v staré části města je ukázkou starého stavitelského umění. Mnohé z těchto domů zbudovány byly před čtyřmi sty lety a do dnešního dne nebylo na nich nicého změněno. Zůstávají takovými, jakými byly v době, kdy byly zbudovány. Město oběhováno bylo valy, z nichž zachovala se značná část na severu města, kde pěkný zámek Camerlanglo vzhlíží se v moři. Zavítáme-li do staré části Trogiru, zdá se nám, že jsme se ocitli v ovzduší středověku. Trogir honosí se krásnou katedrálou, jež značnou měrou přispívá ku krásnosti města, stejně jako prostranné náměstí, jehož domy připomínají na

Všechny německé strany uznávají, že je potřeba v čele německého státu muže, který evon schopnosti a charakterem vynikal by tak, aby těžil se důvěře celého národa. Jenom takový je s to proplouti s německou státní jednotou a křátem nepřiznivě doby. Ale mělo se po takovém ohlížení část konservativních myslí stále u Hindenburga, ale jak již výše bylo uvedeno, její výběr nemůže býti považován za šťastný. Sláva Hindenburgova založena byla ve válce a německý lid touží co nejdříve zapomenouti na všechno, co bylo ve spojení s válkou. Bude nutno se ohlížeti po jiném. Těžké je ale vyběrat, není-li z čeho vybrat.

Bolest v zádech. Po patnáct roků jsem trpěla bolestmi v zádech," píše pí. Sara Bostranova ze Saubridge, Mass., "dokud jsem nenalezla úlevy v Dra. Petra Hoboka. Nemohu vám ani vysloviti, jak jsem ráda, že jsem našla tento úspěšný lék." Tento chvalně známý, prostý bylinný lék působí na každý ústroj lidského těla; jest to pomocnice přírody v obnově normální činnosti a stavu celé soustavy. Není k dostání v lékárnách, ale jest dodáváno lidem přímo vyráběli, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill. — Advertisement

Oslava dne nezávislosti v Mexiko Městě.

Scéna před katedrálou v Mexiko Městě za oslavy dne nezávislosti dne 16. září. Byla to největší oslava toho dne od roku 1910.

DNEŠNÍ BELGIE

SVĚTLA a stíny jsou podivně smíchány v Belgii po válce, plně americký korrespondent Philip Gibbs z Bruselu. Zatím co ca-

Bylo to vítězství slavné a velké, ale také drazé vykonané. Teprve nyní, kdy přicházejí k nám určité zprávy ze starých vlastí, můžeme si nejméně představit, jakou Golgathou prošel národ náš od onoho dne, kdy rozhřímala se děla na hranicích Srbska v prvním útoku na práva lidská a práva národů, do dne, kdy na starostavých Hradčanech zavíral prapor bílo-červený, aby zvěstoval lidu, že jsme svobodni. Tisíce a tisíce dobrých českých dětí vykrváceli na bojích, tisíce byly jich popraveny a tisíce rodin byly rozvráceny. Děsivý příznak hladu vznikel se nad krásnými českými kraji. Bída vešla do českých chaloupek i do městských obydlí. Národ strážlivě trpěl, ale při tom pevně věřil, že jde utrpení k vítězství a že z krvavého zápasu, který rozšířil se na celou Evropu, vyjde vítězství. V této víře posilovaly národ doma zprávy o českých legiích, které zvedly prapor poslápaný do práchu na Bílé Hoře a bojovaly pod ním ve všech částech světa pro lepší budoucnost národa. Docházely zprávy o chrabřích činech těchto armád, o úspěchu politické práce Tomáše G. Masaryka a jeho pomocníků a o tom, že celý svět se počiná o nás zajímat, a to vše jako balsám působilo na rány národa. Národ věřil ve vítězství své věci spravedlivé a tato pevná víra jej zachránila. Věřil, že bude zase lépe, poněvadž není možno, aby zvítězilo bezpráví a zločin. Dnem 28. října roku 1918 nastoupil národ československý novou drahu. Den ten znamená jeden z nejvýznamnějších milníků v jeho historii. V tom okamžiku, kdy vešla ve známost odpověď presidenta Wilsona vládě rakousko-uherské, národ věřil, že jest svoboděn. Hříchy staré vlády rakouské se ostly. Již počátkem měsíce října roku 1918 byla na bíledni, že celá říše spíše ke zřícení a že nic není s to ji zachrániti. Odpověď presidenta Wilsona, v které se pravilo, že nezávislost československého národa byla světlem uznána, vrazila poslední hřeb do rakve vlády, která udržovala se jenom terorem a násilím. Nikdo již nejevil ochoty pozvednouti prstu na záchranu říše, která sama k zániku se odsoudila. Nikdo již nevěřil, že může býti zachráněna nad propastí a že snad a